

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 559/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť E. K., P., zastúpenej advokátom JUDr. J. D., M., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 255/2001 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2011 doručená sťažnosť E. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 255/2001 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti najmä vyplynulo:

„(...) Okresný súd v Žiline sp. zn. 4C/255/2001 porušil moje základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o prejednaní veci v primeranej lehote tým, že od roku 2001 sa vedie na Okresnom súde v Žiline žaloba o náhradu škody, ktorá bola právoplatne ukončená až dňa 6. 4. 2011, kedy Krajský súd v Žiline potvrdil rozsudok Okresného súdu v Žiline sp. zn. 4C/255/2001, po 10 rokoch. O tejto skutočnosti som sa dozvedela až z listu Okresného súdu v Žiline sp. zn. 1SprS 306/2011 zo dňa 21. 9. 2011, ktorý mi bol doručený 26. 9. 2011, a ktorým dopĺňuje vyjadrenie k sťažnosti na prieťahy v konaní mnou zaslanej predsedovi Okresného súdu v Žiline dňa 21. 7. 2011.

Dňa 25. 3. 1999 bolo na hraničnom priechode Kúty v smere do Brna zadržané políciou SR moje os. mot. vozidlo(...), ktoré riadil môj vtedajší manžel M. K. na základe notárskeho splnomocnenia. Bývalý manžel M. K. bol vzatý do vyšetrovacej väzby v ÚVV Ž. a moje vozidlo bolo prevezené bez môjho vedomia políciou SR do Automobilových opravovní MV SR v Považskom Chlmci, organizačnej zložky MV SR, kde bolo v úschove. Táto zložka bola plne zodpovedná za moje motorové vozidlo. V noci zo dňa 7. 6. na 8. 6. 1999 v objekte AO MV SR v Považskom Chlmci došlo k vlámaniu do môjho os. mot. vozidla(...), kde došlo k poškodeniu dverí a rozbitiu predného skla na dverách v sume 9.271.- Sk, ako aj ku odcudzeniu autorádio zn. PIONIER, zásobník CD - vexler na 12 ks CD, tiež aj ďalších CD v nezistenom počte, nakoľko som ich nemala spočítané, uložených v krabici v kufri vozidla, čím mi bola spôsobená celková škoda v sume 51 470.- Sk, teraz 1.708,52 Eur aj s príslušenstvom.

Na základe vyššie uvedeného som žiadala v rokoch 1999 a 2001 najprv Ministerstvo vnútra SR a neskôr na ich odporúčania AO MV SR v Považskom Chlmci o náhradu škody, kde mi však bolo odopreté vyrovnanie v plnej výške a preto som po bezvýslednom si dopisovaní z vyššie menovanými inštitúciami podala žalobu o náhradu škody na Okresný súd v Žiline cestou môjho vtedajšieho právneho zástupcu JUDr. R. S. Ja som v roku 2001 v žalobe žiadala náhradu spôsobenej škody od odporcu Ministerstva vnútra SR, do ktorého pôsobnosti patrí polícia SR, ako aj AO MV SR v Považskom Chlmci. Uvedené inštitúcie nenamietali svoju nespríslušnosť.

Od podania žaloby v roku 2001 na Okresnom súde v Žiline, kde bola pridelená sp. zn. 4C/255/2001 až do 17. 9. 2004, kedy bola vec pridelená konajúcej sudkyňi, mi nie je nič známe čo sa vo veci počas tých 3 rokov konalo, či nekonalo.

V priebehu konania na súde potom mne neznámym spôsobom a dôvodom došlo ku zámene účastníkov na strane žalovaného a za odporcu bolo označené Ministerstvo spravodlivosti SR, hoci ja som za odporcu označila Ministerstvo vnútra SR.

V priebehu ďalšieho konania súd odo mňa žiadal, aby som preukázala presný typ odcudzeného autorádia a jeho hodnotu, keďže doklady od neho som nepredložila. Nakoľko od zakúpenia autorádia už uplynulo viac rokov, nevedela som ich nájsť a predložiť, čo som uviedla už v pôvodnej žalobe, ale poukázala som na to, aby si od vyšetrovateľa polície JUDr. M., ktorý vyšetroval vec môjho bývalého manžela, vyžiadali dokumentáciu, ktorú robil pri obhliadke vozidla v objekte AO MV SR za prítomnosti môjho bývalého manžela a za prítomnosti doprevádzajúcich kukláčov, koncom mesiaca máj 1999. Vtedy sa robila podrobná obhliadka vozidla, kde sa robil súpis všetkých vecí nachádzajúcich sa vo vozidle, zapisovala sa aj presná značka autorádia a jeho výrobné číslo, ako aj jeho súčasti ako zásobník CD-vexler a náhradných CD v krabici. Tiež sa všetko natáčalo aj na kameru s komentárom. Teda tak sa mohol zistiť presný typ autorádia a jeho hodnota v čase kúpy, čo by bol nespochybniteľný dôkaz o prítomnosti autorádia vo vozidle. Tiež som uviedla, že v čase zadržania dňa 25. 3. 1999 na hraničnom priechode Kúty sa robil písomný záznam vozidla a veciach v ňom, kde sa tiež presne zapísal typ autorádia. Súd tak mal dostatok informácii odkiaľ si má zabezpečiť hodnoverné podklady o značke autorádia a príslušenstvo. Prečo ich nezabezpečil mi nie je známe. Nakoniec na súde svedčil v môj prospech vyšetrovateľ polície JUDr. M.

Potom súd pribral znalca a ten vypočítal hodnotu poškodených a odcudzených vecí. Tento však nekonal, resp. nebol kompetentný, tak po viac ako roku ho súd zrušil a prijal ďalšieho, ktorý už znalecký posudok vypracoval.

Pamätám si, že v roku 2006 bolo pojednávanie, kde bol vypovedať aj môj bývalý manžel, aj ja. Ďalej v roku 2009 boli ďalšie pojednávania a dňa 30. 9. 2009 súd vyhlásil rozsudok.

Rozsudkom dňa 30. 9. 2009 mi bola priznaná náhrada škody vo výške 760,66 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z tejto sumy od 17. 11. 2007 do

zaplatenia, kde k zaplateniu tejto sumy odsúdil odporcu Slovenskú republiku, zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti SR.

Ja som sa proti rozsudku neodvolala, nakoľko mi nebol súdom doručený, ale len môjmu vtedajšiemu právnenému zástupcovi JUDr. S. R., ktorý mi jeho kópiu poslal až na moje viacnásobné urgencie asi po 3/4 roku od jeho vyhlásenia, kedy už nadobudol právoplatnosť, lebo on sa neodvolal. Takže som už len čakala na vyplatenie priznanej náhrady škody.

Dňa 13. 1. 2011 mi Okresný súd v Žiline poslal výzvu, aby som sa v lehote 10 dni od doručenia vyjadrila k odvolaniu sa odporcu Ministerstva spravodlivosti SR voči rozsudku OS Žilina sp. zn. 4C/255/2001 zo dňa 30. 9. 2009. Vo výzve bolo uvedené, že OS Žilina nedopatrením zabudol poslať rozsudok odporcovi Ministerstva spravodlivosti SR a urobil tak až koncom novembra 2010 a odporca podal voči nemu v lehote odvolanie. Ja som v lehote dňa 27. 1. 2011 poslala svoje vyjadrenie na výzvu Okresného súdu v Žiline.

Nakoľko po celý čas sa nič nedialo, dňa 21. 7. 2011 som poslala na Okresný súd v Žiline do rúk predsedu súdu sťažnosť na postup súdu v zmysle § 62 ods. 1 zákon č. 757/2004 Z. z. v konaní sp. zn. 4C/255/2001 a žiadala som o odstránenie prieťahov v konaní a o informáciu o stave veci.

Dňa 17. 8. 2011 mi Okresný súd v Žiline sp. zn. 1SprS 306/2011 poslal vyjadrenie k mojej sťažnosti, že vec sa nachádza na Krajskom súde v Žiline a nevie v akom štádiu sa nachádza.

Dňa 26. 9. 2011 mi Okresný súd v Žiline sp. zn. 1SprS 306/2011 zo dňa 21. 9. 2011 doručil doplnenie vyjadrenia k sťažnosti na prieťahy v konaní, kde mi oznámil, že spisový materiál sa z krajského súdu vrátil naspäť na tunajší súd dňa 6. 9. 2011. Aj Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 7Co/56/2011 zo dňa 6. 4. 2011 rozsudok okresného súdu potvrdil. Ďalej mi oznámili, že konštatujú, že moja sťažnosť na prieťahy nebola dôvodná, lebo predseda Okresného súdu v Žiline nezistil porušenie práv na strane účastníka konania. Zároveň sa ospravedlnil za omyl súdnej kancelárie, ktorá nesprávne doručila rozsudok Ministerstvu vnútra SR.

Vzhľadom k všetkému vyššie uvedenému ja som sa po dobu viac ako 10 rokov nachádzala v stave právnej neistoty, a v ktorej sa svojim spôsobom nachádzam stále. Nakoľko aj keď de jure mi bolo priznané spravodlivé odškodnenie, de fakto k plneniu náhrady škody priznanej mi súdom do dnešného dňa nedošlo. A o tom, že k prieťahom

dochádza naďalej svedčí aj to, že Krajskému súdu v Žiline trvalo až 5 mesiacov kým doručil Okresnému súdu v Žiline spisový materiál s potvrdením právoplatnosti rozsudku. To všetko svedčí o tom, že takýmto postupom súdov, aj krajského, dochádza k negovaniu a odopieraniu spravodlivosti, nakoľko aj spravodlivé rozhodnutia vo veci vydané, však v neprimeranom časovom horizonte stráca svoju funkciu. A je ešte otázne kedy dôjde k vyplateniu náhrady škody, lebo mám oprávnenú obavu, že sa znova potvrdí, že štát je ako veriteľ prvý, ale ako dlžník posledný a právo občana je pre neho iluzórne a nepodstatné.

Navrhovateľ si v konaní uplatňuje aj trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci(...)

Navrhujem, aby Ústavný súd SR po predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa §-u 25 ods. 3 SNR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov moju sťažnosť prijal na ďalšie konanie podľa § -u 25 ods. 3 citovaného zákona a aby v konaní vo veci samej vyhovel mojej sťažnosti.

Na základe všetkého vyššie uvedeného navrhujem, aby Ústavný súd SR v zmysle čl. 127 ods. 2 Ústavy SR prijal tento nález

1.) Základné právo E. K. upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru postupom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 4C/255/2001 porušené bolo.

2.) Sťažovateľke E. K. priznáva finančné zadostučinenie v sume 5 000.- Eur (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3.) Okresný súd v Žiline je povinný uhradiť E. K. trovy konania v sume 314,18 EU na účet Advokátskej kancelárie JUDr. J. D.(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. (...)

V zmysle § 50 ods. 3 zákona o Ústavnom súde SR uvádzam dôvody prečo sa domáham finančného zadostučinenia v tomto rozsahu 5 000.- Eur

Ku škode na mojom majetku došlo ešte v júni 1999, teda pred už viac ako 12 rokmi. Žaloba bola podaná na okresnom súde už v roku 2001, čo je viac ako pred 10 rokmi a až dňa 6. 4. 2011 došlo na Krajskom súde v Žiline k potvrdeniu právoplatnosti rozsudku Okresného súdu v Žiline sp. zn. 4C/255/2001 zo dňa 30. 9. 2009. A až dňa 6. 9. 2011 po 5

mesiacoch bol spisový materiál aj s potvrdeným rozsudkom vrátený Okresnému súdu v Žiline. A ja som sa to dozvedela až 26. 9. 2011, po viac ako 5 a pol mesiaci. A doteraz som nedostala ani vyplatenie prisúdenej náhrady škody, hoci rozsudok Krajského súdu v Žiline bol právoplatný dňom vyhlásenia 6. 4. 2011 a lehota určená súdom na vyplatenie už pravdepodobne dávno uplynula. Súd v mojej veci bol nečinný viac rokov od podania žaloby, potom dochádzalo k ďalším zbytočným prietahom pri znaleckých posudkoch, pojednávania boli vytyčované s dlhšími odstupmi, a nakoniec aj po vyhlásení rozsudku došlo k zbytočnému prietahu tým, že rozsudok nesprávne zaslal Ministerstvu vnútra SR a nie odporcovi Ministerstva spravodlivosti SR, čo sa napravilo až viac ako po roku. Som presvedčená, že žalobný návrh nie je právne zložitý a existuje k nemu stabilizovaná judikatúra všeobecných súdov. Po právnej stránke je to štandardná občianskoprávna vec všeobecného súdnictva. Toto konanie, ktoré trvalo tak neobyčajne dlho, vnímam ako veľkú krivdu znemožňujúcu a oddaľujúcu spravodlivé rozhodnutie vo veci. Domnievam sa, že takýmto postupom súdu došlo k negovaniu a odopieraniu spravodlivosti nakoľko aj spravodlivé rozhodnutie vo veci vydané, však v nepriamom časovom horizonte stráca svoju funkciu.

Ja som rozvedená matka dvoch detí študujúcich na vysokých školách, o ktoré som sa musela starať, lebo manžel je stále vo výkone trestu odňatia a toto dlhotrvajúce konanie a z toho vyplývajúca právna neistota ma vyčerpávala psychicky a aj finančne. Na úkor svojho času a zamestnania, na úkor detí som musela viacnásobne zbytočne cestovať cca 700 km do Žiliny a späť, míňať ďalšie peniaze a riskujúc zdravie a život na cestách, a výsledok je stále v nedohľadne. Za uvedené obdobie som bola nútená si požičiavať finančné prostriedky, aby som umožnila svojim deťom študovať na vysokej škole a tak dlhujem svojim príbuzným a známym viac ako 3.000,00 EUR. Verím, že ústavný túto skutočnosť zohľadní a sťažnosti v plnom rozsahu vyhovie. (...)“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 255/2001.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie vecí v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty na včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľka „dozvedela“ o zbytočných priet'ahoch, teda o „inom zásahu“ okresného súdu, ktorého označila za účastníka tohto konania.

Keďže „*dňa 13. 1. 2011 mi Okresný súd v Žiline poslal výzvu, aby som sa v lehote 10 dní od doručenia vyjadrila k odvolaniu sa odporcu Ministerstva spravodlivosti SR voči rozsudku OS Žilina sp. zn. 4C/255/2001 zo dňa 30. 9. 2009*“ – ako sa to uvádza v samotnej ústavnej sťažnosti – sťažovateľka sa o namietaných zbytočných priet'ahoch v konaní pred okresným súdom (konanie odvolacieho súdu sa nenapadá) mohla dozvedieť najneskôr

13. januára 2011. Okrem uvedeného podľa zistenia ústavného súdu napadnuté konanie okresného súdu bolo právoplatne skončené 19. septembra 2011. Pretože predmetná sťažnosť z 24. novembra 2011 bola podaná na ústavnom súde v čase (25. novembra 2011), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

2. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súde, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľky vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené rozsudkom 30. septembra 2009 (*„Rozsudkom dňa 30. 9. 2009 mi bola priznaná náhrada škody...“* – pozri sťažnosť). Sťažovateľka sa napriek tomu na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou až podaním z 24. novembra 2011, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľka označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (*mutatis mutandis* I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2011